

Sygn. akt *XXVII Ca 1414/16*

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 19 kwietnia 2016 r.

Sąd Okręgowy w Warszawie XXVII Wydział Cywilny-Odwoławczy w składzie:

Przewodniczący:	SSO Maja Smoderek
Protokolant:	sekr. sądowy Marzanna Rydz

po rozpoznaniu w dniu 19 kwietnia 2016r. w Warszawie

na rozprawie

sprawy z powództwa B. K. i T. K.

przeciwko (...) sp. z o.o. w W.

o zapłatę

na skutek apelacji powodów

od wyroku Sądu Rejonowego dla m. st. Warszawy w W.

z dnia 27 kwietnia 2015 r., sygn. akt II C 1687/14

uchyla zaskarżony wyrok i sprawę przekazuje do ponownego rozpoznania Sądowi Rejonowemu dla m.st. Warszawy w W. pozostawiając temu sądowi rozstrzygnięcie o kosztach postępowania w instancji odwoławczej.

SSO Maja Smoderek

Sygn. akt *XXVII Ca 1414/16*

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 25 lutego 2014 r. B. K. i T. K. wnieśli o zasądzenie od (...) Sp. z o.o. kwoty 3.334,40 zł wraz z odsetkami ustawowymi od 10 października 2013 r. do dnia zapłaty oraz o zasądzenie kosztów procesu.

Nakazem zapłaty w postępowaniu upominawczym z dnia 13 maja 2014 r. uwzględniono powództwo w całości.

Pozwany wniósł sprzeciw od powyższego orzeczenia zaskarżając go w całości i wnosząc o oddalenie powództwa oraz zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego kosztów procesu.

Wyrokiem z dnia 27 kwietnia 2015 r. Sąd Rejonowy dla m.st. Warszawy w W. oddalił powództwo i orzekł o kosztach procesu.

Powyższe orzeczenie zaskarżyli w całości powodowie zarzucając mu obrazę przepisów prawa materialnego, tj. art. 365 § 1 i 2 kc w zw. z art. 358 § 1 i 2 kc poprzez przyjęcie, iż postanowienia zawartej przez strony umowy, a w szczególności

postanowienia stosowanych przez pozwaną ogólnych warunków przewozu osób i bagażu, nie pozwalają uznać, iż pozwana wyraziła zgodę na spełnienie świadczenia (wypłatę zryczałtowanego odszkodowania) w walucie polskiej, przyjęcie, iż oświadczenie dłużnika o wyborze waluty nie może być złożone w sposób dorozumiany, przyjęcie, iż treść sformułowanego przez powodów żądania pozwów (równowartość kwoty wyrażonej w walucie obcej w walucie polskiej) nastąpiła w sposób niezgodny z regulacją tych przepisów, art. 7 rozporządzenia (WE) nr 261/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 11 lutego 2004 r. poprzez przyjęcie, iż określenie kwoty zryczałtowanego odszkodowania w walucie obcej w świetle art. 365 § 1 i 2 kc w zw. z art. 358 § 1 i 2 kc wyłącza dopuszczalność dochodzenia go w walucie krajowej stanowiącej równowartość tej kwoty według kursu średniego NBP; obrazę przepisów postępowania mającą istotny wpływ na treść zaskarżonego wyroku, tj. art. 321 § 1 kpc poprzez uznanie, iż uwzględnienie żądania pozwu byłoby - wobec brzmienia art. 358 kc i art. 365 kc - równoznaczne z wyrokowaniem co do przedmiotu, który nie był objęty żądaniem, podczas gdy dyspozycja tego przepisu nie pozwala na przyjęcie takiego stanowiska; art. 505¹ kpc poprzez rozpoznanie powództwa w postępowaniu uproszczonym w sytuacji, w której brzmienie tego przepisu nie dawało do tego podstaw, w konsekwencji czego powód pozbawiony został możliwości zmiany powództwa.

Skarżący wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku w całości poprzez uwzględnienie powództwa w całości i zasądzenie od pozwanego na rzecz powodów kwoty 3.334,40 złotych wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 10 października 2013 r. do dnia zapłaty oraz kosztami procesu za obie instancje, w tym kosztami zastępstwa procesowego zgodnie z normami przepisanych ewentualnie uchylenie zaskarżonego wyroku w całości i przekazanie sprawy Sądowi I instancji do ponownego rozpoznania przy uwzględnieniu kosztów postępowania odwoławczego.

W odpowiedzi na apelację pozwany wniósł o jej oddalenie i zasądzenie kosztów postępowania apelacyjnego.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja zasługuje na uwzględnienie.

Sąd Rejonowy oddalił powództwo wskazując, że roszczenie odszkodowania było dochodzone na podstawie rozporządzenia nr 261/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 11 lutego 2004 r. i zostało określone w walucie polskiej, mimo iż ww. akt prawny określa wysokość odszkodowania za opóźniony lot w euro. W ocenie Sądu I instancji powód nie był uprawniony do wyboru waluty, w jakiej dochodził żądania, bowiem uprawnienia takiego nie daje mu art. 358 k.c., a tym samym powództwo podlegało oddaleniu zważywszy na przepis art. 321 k.p.c.

Ze stanowiskiem tym nie sposób się zgodzić. Przede wszystkim bowiem Sąd Okręgowy stoi na stanowisku, że art. 358 k.c. nie zabrania wierzycielowi dokonania wyboru waluty, w jakiej żąda on spełnienia przez dłużnika świadczenia. Zgodnie z art. 358 §1 k.c. jeżeli przedmiotem zobowiązania jest suma pieniężna wyrażona w walucie obcej, dłużnik może spełnić świadczenie w walucie polskiej, chyba że ustawa, orzeczenie sądowe będące źródłem zobowiązania lub czynność prawna zastrzega spełnienie świadczenia w walucie obcej. Należy wskazać, że przepis ten nie zakazuje wierzycielowi dochodzenia świadczenia określonego w walucie obcej w pieniądzu krajowym, a jedynie określa uprawnienia dłużnika w zakresie możliwości zmiany waluty świadczenia. Powyższy przepis w ogóle nie odnosi się do wierzyciela, nie zatem nie powinno stać na przeszkodzie możliwości dochodzenia przez niego roszczenia określonego w walucie obcej w walucie polskiej, w sytuacji gdy z treści czynności prawnej nie wynika wprost w jakiej walucie zobowiązanie miało być spełnione. Okoliczność bowiem przyznania uprawnienia dłużnikowi wyboru waluty, w jakiej może on spełnić świadczenie (dług oddawczy) nie może być interpretowane jednocześnie jako zakaz wyboru waluty przez wierzyciela, a co najwyżej jako obowiązek przyjęcia przez niego świadczenia w walucie zadeklarowanej przez dłużnika zgodnie z art. 358§1 k.c., pod rygorem popadnięcia przez wierzyciela w zwłokę. Powyższe nie oznacza natomiast, że wierzyciel określając świadczenie jakiego domaga się od dłużnika (dług odbiorczy) nie może go żądać w walucie polskiej także w sytuacji, gdy zobowiązanie zostało pierwotnie określone w walucie obcej.

Taka wykładnia jest tym bardziej uzasadniona w kontekście art. 358§2 zd. 2 k.c., który w razie zwłoki dłużnika uprawnia wierzyciela dodatkowo do wyboru daty kursu po jakim świadczenie ma być przeliczone na złotówki (tj. albo data wymagalności roszczenia, albo data, w którym zapłata jest dokonana). Sąd Okręgowy nie podziela w tym zakresie

stanowiska, że wybór przez wierzyciela waluty w takiej sytuacji może nastąpić jedynie w sytuacji gdy dłużnik wcześniej dokonał wyboru waluty polskiej. Z literalnego brzmienia art. 358§2 zd. 2 k.c. wynika bowiem, że wierzyciel może żądać spełnienia świadczenia w walucie polskiej według kursu średniego ogłaszanego przez Narodowy Bank Polski z dnia, w którym zapłata jest dokonana, czyli po pierwsze może wybrać walutę, a po drugie datę kursu. Przy czym o ile wybór waluty jest zawsze dopuszczalny, to wybór kursu tylko w razie zwłoki dłużnika.

Niezależnie od powyższych rozważań warto podkreślić, że w przedmiotowej sprawie nie mamy do czynienia ze świadczeniem wynikającym z umowy, w której strony mogły dowolnie ustalić walutę w jakiej chcą spełnić to świadczenie. Tu mamy do czynienia z aktem prawnym określającym wysokość odszkodowania, która została określona w euro z uwagi na fakt, że akt prawny, na podstawie którego powód domaga się odszkodowania, pochodzi od organów Unii Europejskiej, której walutą jest właśnie euro. Tym samym odszkodowanie zostało określone de facto nie w walucie obcej dla ustawodawcy, lecz w walucie unijnej. Sąd Okręgowy stoi na stanowisku, że zamiarem ustawodawcy nie było ukształtowanie sposobu zapłaty odszkodowania jedynie w jednostkach euro, a wyłącznie waluta ta określa wysokość odszkodowania. Ponieważ rozporządzenie obowiązuje wprost w krajach członkowskich, oznacza to, że nie wymagało ono implementacji do naszego systemu prawnego, jednak taka sytuacja nie może powodować negatywnych skutków dla wierzycieli będących polskimi obywatelami, którzy niewątpliwie mogą dochodzić odszkodowania w walucie krajowej. Tym samym nawet przy przyjęciu interpretacji art. 358 k.c. dokonanej przez Sąd I instancji to dokonując jego wykładni celowościowej w stosunku do regulacji ww. rozporządzenia Sąd Okręgowy uznał, że niezasadne było przyjęcie, że w niniejszej sprawie wiąże Sąd klauzula efektywnej waluty, a powód nie może domagać się wykonania zobowiązania w walucie polskiej.

Nie bez znaczenia jest również fakt, iż pozwany w trakcie postępowania nie kwestionował skuteczności ustalenia wartości dochodzonego roszczenia w innej walucie niż określona w ww. rozporządzeniu, ani prawidłowości ustalenia kursu na podstawie którego ustalono wartość roszczenia w walucie polskiej.

W tym stanie rzeczy oddalenie powództwa jedynie z uwagi na brak podstaw dochodzenia przez powoda odszkodowania określonego w innej walucie niż wynika to z przytaczanego na wstępie rozporządzenia należało uznać za chybione co skutkowało musiało uchynieniem zaskarżonego wyroku i przekazaniem sprawy do ponownego rozpoznania z uwagi na nie rozpoznanie przez Sąd I instancji istoty sprawy. Przy ponownym rozpoznawaniu sprawy Sąd Rejonowy powinien ustalić, czy faktycznie ziściły się przesłanki do wypłaty odszkodowania za opóźniony lot.

Mając powyższe na uwadze Sąd Okręgowy orzekł jak w sentencji wyroku na podstawie art. 386§4 k.p.c. oraz art. 108§2 k.p.c.

SSO Maja Smoderek